

**แนวทางการพัฒนาความร่วมมือระหว่างธุรกิจขนาดย่อมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครปฐม : กรณีศึกษาธุรกิจประเภทอุตสาหกรรมการผลิตอาหารในจังหวัดนครปฐม**
**Guideline for the development of cooperation between small-sized Business and
Nakhon Pathom University : a case of manufacturing firms in Nakhon Pathom Province.**

ณัชชารีย์ ธนโชติสถิตพงศ์¹⁾ เอื้อพร ท่วมพลอย¹⁾ พรเพ็ญ เกษมโภคทรัพย์¹⁾
สุตปรารถนา วงศรีปรากฏ¹⁾ ปาริชาติ เต็งวันสวัสดิ์¹⁾ และผ่องใส สินธุสกุล²⁾

1) นักศึกษาโปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

2) อาจารย์โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม*

Email : pongsai29@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการดำเนินงานกิจการ ปัญหา อุปสรรค ข้อจำกัดต่าง ๆ ในการประกอบธุรกิจ และศึกษาแนวทางการพัฒนาความร่วมมือระหว่างธุรกิจขนาดย่อมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นธุรกิจขนาดย่อมประเภทการผลิตอาหาร ในจังหวัดนครปฐม จำนวน 30 - 35 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งทางการ และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหาสำหรับผลการสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์คำร้อยละ

ผลการวิจัยพอสรุปได้ดังนี้ ธุรกิจขนาดย่อมส่วนใหญ่มีรูปแบบการบริหารงานแบบเจ้าของคนเดียว ระยะเวลาในการดำเนินงานส่วนใหญ่มีระยะเวลาดำเนินงาน 5 – 10 ปี มีทุนจดทะเบียน ต่ำกว่า 5 ล้านบาท สินทรัพย์รวมของกิจการต่ำกว่า 5 ล้านบาท มีรายได้ต่อปี 5 – 10 ล้านบาท มีลูกจ้าง ตั้งแต่ 10 – 50 คน มีระบบการบริหารจัดการที่ดีเหมาะสมกับรูปแบบการดำเนินงาน ธุรกิจขนาดย่อมส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน เพราะเจ้าของกิจการจะดำเนินงานแบบพอเพียงตามกำลังที่จะสามารถทำการผลิตได้ ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำตั้งแต่ปี 2540 เป็นต้นมา จึงทำให้ธุรกิจขนาดย่อมไม่กล้ากู้ยืมเงินมาเพื่อขยายกิจการ หรือเพิ่มกำลังการผลิตเพราะไม่เอายากมีหนี้สิน ส่วนแนวทางการพัฒนาความร่วมมือระหว่างธุรกิจขนาดย่อมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการอยากให้มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมหรือหน่วยงานของภาครัฐไปพบปะกับผู้ประกอบการบ้าง เพื่อจะได้สร้างแนวทางการร่วมมือซึ่งกันและกัน มีสถานประกอบการหลายแห่งยินดีรับนักศึกษาเข้าไปฝึกงานและยินดีให้นักศึกษาเข้าศึกษาดูงานของสถานประกอบการ

คำสำคัญ แนวทาง, การพัฒนา, ความร่วมมือ, ธุรกิจขนาดย่อม, ธุรกิจอุตสาหกรรม

Abstract

The objective of this research is to study the business management styles, the problems, the obstacles, and the limited factors in operating business and to study the tendency of the cooperation between SME and Nakhon Pathom Rajabhat University. Population used in this study is 30-35 SME food manufacturers in Nakhon Pathom. The tools used in the study are the semi-formal questionnaire and the structured questionnaire. The data are analyzed for the deep interviewing results and percentage.

The result of the study can be concluded as follow: the management style of most SME businesses is the entrepreneur type their business operating periods range from 5 to 10 years their authorized capitals are under 5 million baht each their total assets are below 5 million baht each their annual incomes are 5-10 million baht each the employees in each business are ranged from 10-50 they have good management systems suit their business operations most of SME businesses don't have any problems and obstacles in their business because the owners have managed their businesses self-sufficiently, they only produce as much as they can. Due to the recession in year 1997, SME business owners don't dare to use bank credit to enlarge the business or increase the production. They don't want to put themselves in debt.

In case of the tendency of the cooperation between SME and Nakhon Pathom Rajabhat University, the information received from the interviews with the owners show that the business owners want either Nakhon Pathom Rajabhat University or government units to visit them in order to create the way to cooperate. Many businesses are welcome university students to gain experiences and visit their places.

Keywords guideline, development, cooperation ,small enterprise, manufacturing firms

1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของเรื่อง

ธุรกิจขนาดย่อมคือธุรกิจที่มีขนาดเล็กเมื่อเปรียบเทียบกับธุรกิจอื่นในภาคอุตสาหกรรมเดียวกัน ดำเนินการโดยผู้ประกอบการที่มีความสามารถในการค้นหาโอกาสทางธุรกิจและรวบรวมทรัพยากรต่าง ๆ มาสนองตอบความต้องการของตลาดในท้องถิ่น เป็นธุรกิจที่มีความเหมาะสม มีความคล่องตัวในการปรับสภาพให้เข้ากับสถานการณ์ทั่วไปของประเทศ ผลการดำเนินงานของธุรกิจขนาดย่อมส่งผลให้เกิดความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างมาก เช่น ช่วยรองรับแรงงานจากภาคเกษตรกรรมเมื่อหมดฤดูกาลเพาะปลูก รวมถึงเป็นธุรกิจที่สามารถรองรับแรงงานที่เข้ามาใหม่ ช่วยป้องกันการอพยพของแรงงานที่เข้ามาหางานทำในเขตกรุงเทพฯ และ

ปริมณฑล และยังช่วยกระจายการกระจุกตัวของกิจการธุรกิจขนาดย่อมในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑลไปสู่ภูมิภาค ก่อให้เกิดการพัฒนาความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจทั้งในส่วนภูมิภาคและของประเทศ

เนื่องจากเป็นธุรกิจขนาดเล็กจึงทำให้ธุรกิจขนาดย่อมมีปัญหาหลาย ๆ ด้าน ถึงแม้จะมีหน่วยงานของภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงานได้ส่งเสริมพัฒนาและให้ความช่วยเหลือแล้วก็ตาม แต่เนื่องจากธุรกิจขนาดย่อมมีจำนวนมากและกระจายอยู่ทั่วประเทศ ประกอบกับข้อจำกัดของหน่วยงานที่ช่วยเหลือ เช่น ในเรื่องบุคลากร งบประมาณ จำนวนสำนักงานสาขา ภูมิภาค การให้บริการส่งเสริมสนับสนุนด้านต่าง ๆ จึงไม่อาจสนองตอบได้ทั่วถึงและเพียงพอ ทำให้ธุรกิจขนาดย่อมที่ยังไม่ได้รับการช่วยเหลือมีปัญหาและข้อจำกัดหลายด้าน เช่น ปัญหาด้านการตลาด

ปัญหาการขาดแคลนเงินทุน ปัญหาด้านแรงงาน ปัญหาข้อจำกัดด้านเทคโนโลยีการผลิต ข้อจำกัดด้านการจัดการ ปัญหาการเข้าถึงบริการการส่งเสริมของรัฐ ปัญหาข้อจำกัดในการรับรู้ข่าวสารข้อมูล จุดอ่อนที่สำคัญอีกด้านหนึ่ง คือ ปัญหาข้อจำกัดด้านบริการการส่งเสริมพัฒนาในด้านการฝึกอบรม แนวทางการดำเนินงาน ทูสนับสนุน ผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ ฯลฯ ขององค์กรภาครัฐและเอกชน และความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในท้องถิ่น ดังนั้นสถาบันการศึกษาและองค์กรภาครัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องจึงมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องศึกษาและกำหนดแนวทางการพัฒนาความร่วมมือในการส่งเสริมธุรกิจขนาดย่อมและเพื่อสร้างเครือข่ายการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้สนับสนุนซึ่งกันและกัน

ตามข้อมูลของสำนักบริการข้อมูลธุรกิจ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า ณ วันที่ 30 กรกฎาคม 2548 (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2548)[1] จังหวัดนครปฐมมีกิจการอุตสาหกรรมที่จดทะเบียนรวมทั้งสิ้น 547 กิจการ เงินลงทุนกว่า 4,000 ล้านบาท นับเป็นกำลังการผลิตและเป็นแหล่งการจ้างงานที่สำคัญส่วนหนึ่งของประเทศ เป็นแหล่งอุตสาหกรรมสำคัญจังหวัดหนึ่งของประเทศไทย เนื่องจากอยู่ในพื้นที่ติดต่อกับกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นศูนย์กลางของธุรกิจขนาดใหญ่ที่จำเป็นต้องใช้บริการต่าง ๆ ของธุรกิจขนาดย่อมในจังหวัดใกล้เคียงอย่างมาก ซึ่งเป็นเหตุผลสำคัญในการเลือกพื้นที่ดำเนินการวิจัยในครั้งนี้

1.2 วัตถุประสงค์และขอบเขตการวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบกิจการและระบบการบริหารจัดการของธุรกิจขนาดย่อมประเภทอุตสาหกรรมการผลิตอาหารในจังหวัดนครปฐมว่ามีความเหมาะสมหรือไม่

2. เพื่อศึกษาอุปสรรค ปัญหา ข้อจำกัดของผู้ประกอบการ และความต้องการความร่วมมือระหว่างธุรกิจขนาดย่อมประเภทอุตสาหกรรมการผลิตอาหารในจังหวัดนครปฐมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมเพื่อสร้างเครือข่ายในการพัฒนาและส่งเสริมธุรกิจขนาดย่อม

3. เพื่อหาแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจขนาดย่อมประเภทอุตสาหกรรมการผลิตอาหารในจังหวัดนครปฐมเพื่อเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจในระดับท้องถิ่น

4. เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างองค์กรธุรกิจและมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมอันจะนำไปสู่การพัฒนาการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความเป็นจริงในการประกอบธุรกิจ

5. เพื่อรวบรวมข้อมูลทางการบริหารจัดการเกี่ยวกับธุรกิจขนาดย่อมประเภทอุตสาหกรรมการผลิตอาหารสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้สนใจนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาส่งเสริมธุรกิจขนาดย่อมประเภทอุตสาหกรรมการผลิตอาหาร

1.3 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบองค์กรธุรกิจ

องค์ประกอบหลักในการทำธุรกิจที่สำคัญอย่างหนึ่งสำหรับผู้เริ่มต้นจะทำธุรกิจ หรือผู้ที่กำลังทำธุรกิจอยู่จะต้องนำมาพิจารณา คือ "รูปแบบองค์กรธุรกิจ" รูปแบบองค์กรธุรกิจ อาจจะแบ่งได้หลายประเภทดังนี้

1. กิจการของคน ๆ เดียว
2. ห้างหุ้นส่วน
3. บริษัทจำกัด (สกุล สุรมาศ ที่ปรึกษา SMEs ฝ่ายประสานและบริการ SMEs สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)) [2]

1.4 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับธุรกิจขนาดย่อม

วิสาหกิจขนาดย่อมได้แก่ธุรกิจที่มีการจ้างงานมูลค่าทรัพย์สินถาวรหรือทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้วตามจำนวนที่กำหนดในกฎกระทรวง (พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543) ซึ่งมีการจัดตั้งสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมโดยกำหนดว่าวิสาหกิจขนาดย่อมได้แก่กิจการที่มีลักษณะเป็นกิจการผลิตสินค้า กิจการให้บริการ ที่มีการจ้างงานไม่เกิน 50 คน หรือในกิจการค้าส่งที่มีการจ้างงานไม่เกิน 25 คน โดยมีมูลค่าทรัพย์สินถาวรไม่เกินห้าสิบล้านบาท หากเป็นกิจการค้า

ปลีกต้องมีการจ้างงานไม่เกิน 15 คนโดยมีมูลค่าทรัพย์สินสินถาวรไม่เกินสามสิบล้านบาท

ตารางที่ 1 แสดงประเภทวิสาหกิจ มูลค่าทรัพย์สินและการจ้างงานของธุรกิจขนาดย่อมตามกฎหมายกระทรวง

ประเภทวิสาหกิจ	มูลค่าทรัพย์สินสินถาวร	การจ้างงาน
กิจการผลิตสินค้า	50 ล้านบาท	ไม่เกิน 50 คน
กิจการให้บริการ	50 ล้านบาท	ไม่เกิน 50 คน
กิจการค้าส่ง	50 ล้านบาท	ไม่เกิน 25 คน
กิจการค้าปลีก	30 ล้านบาท	ไม่เกิน 15 คน

(ประกาศกฎกระทรวง กระทรวงอุตสาหกรรม, 2545)[3]

2. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการรวบรวมข้อมูล 3 วิธี เพื่อเป็นการยืนยันความถูกต้องของข้อมูล จากธุรกิจขนาดย่อมประเภทอุตสาหกรรมการผลิตอาหาร สาเหตุที่เน้นอุตสาหกรรมการผลิตอาหาร เพราะจังหวัดนครปฐมมีอุตสาหกรรมการผลิตอาหารเป็นจำนวนมากและจากงานวิจัยที่มีผู้วิจัยแล้วบอกว่าอุตสาหกรรมการผลิตอาหารเป็นธุรกิจที่สามารถรองรับแรงงานได้มากกว่าอุตสาหกรรมอื่น ๆ การศึกษามีขั้นตอนตามลำดับดังนี้ การศึกษามีขั้นตอนตามลำดับ ดังนี้

1. การศึกษา ทบทวนเอกสารและงานวิจัย เพื่อสรุปเป็นคำถามสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก

2. การสัมภาษณ์เชิงลึก การสัมภาษณ์นี้เน้นการทำความเข้าใจข้อเท็จจริงทั่วไปเกี่ยวกับการดำเนินงานของธุรกิจขนาดย่อมเกี่ยวข้องกับรูปแบบธุรกิจ การบริหารจัดการของผู้ประกอบการที่เป็นเจ้าของธุรกิจ 2-10 ราย ด้านอุปสรรค ปัญหาข้อจำกัด ผลกระทบ ตลอดจนจนความต้องการความร่วมมือเพื่อการพัฒนาธุรกิจขนาดย่อมประเภทอุตสาหกรรมการผลิตและการสร้างเครือข่ายเพื่อสนับสนุนซึ่งกันและกันระหว่างมหาวิทยาลัยราชภัฏ

นครปฐมกับธุรกิจขนาดย่อมประเภทอุตสาหกรรมการผลิต ผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกจะนำไปจัดทำเป็นแบบสอบถามต่อไป

3. การสัมภาษณ์โดยใช้แบบสอบถาม จากเจ้าของกิจการ 30 – 35 ราย จุดประสงค์ของการใช้แบบสอบถามเพื่อให้มีการรวบรวมข้อมูลในวงกว้างได้รับข้อมูลที่ครอบคลุม

3. ผลการวิจัยและอภิปรายผล

ธุรกิจขนาดย่อมส่วนใหญ่มีรูปแบบการบริหารงานแบบเจ้าของคนเดียว ระยะเวลาในการดำเนินงานส่วนใหญ่มีระยะเวลาดำเนินกิจการ 5 – 10 ปี มีทุนจดทะเบียน ต่ำกว่า 5 ล้านบาท สินทรัพย์รวมของกิจการต่ำกว่า 5 ล้านบาท รายได้ต่อปีอยู่ในช่วง 5 – 10 ล้านบาท ส่วนใหญ่มีลูกจ้าง ตั้งแต่ 10 – 50 คน มีระบบการบริหารจัดการที่ดีเหมาะกับรูปแบบการดำเนินกิจการ ธุรกิจขนาดย่อมส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินกิจการเพราะเจ้าของกิจการจะดำเนินกิจการแบบพอเพียงตามกำลังที่จะสามารถทำการผลิตได้ ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำตั้งแต่ปี 2540 เป็นต้นมา จึงทำให้ธุรกิจขนาดย่อมไม่กล้ากู้ยืมเงินมาเพื่อขยายกิจการ หรือเพิ่มกำลังการผลิต เพราะไม่ยอมยกมีหนี้สิน ส่วนความต้องการอบรมหลักสูตรต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยได้รวบรวมจากหลาย ๆ ผลงานวิจัยหลายเล่มที่เป็นปัญหาสำหรับธุรกิจขนาดย่อมนั้น แยกเป็นด้านการตลาด ส่วนใหญ่ต้องการอบรม

รูปที่ 1 สัมภาษณ์ผู้ประกอบการผลิตเค้กมะพร้าวอ่อน

ในเรื่อง การวางแผนการตลาด รองลงมาเป็นการพัฒนาผลิตภัณฑ์ การออกแบบบรรจุภัณฑ์และเทคนิคการขาย ด้านการผลิต มีความต้องการอบรมหัวข้อ เทคนิคการเพิ่มผลิตภาพ รองลงมาคือ การควบคุมสินค้าคงเหลือและการจัดส่งสินค้า ด้านการเงินต้องการอบรมการคำนวณภาษี การคิดภาษี ด้านบัญชีที่ต้องการอบรมหัวข้อการจัดทำงบการเงินต่าง ๆ เช่น งบดุล งบกำไรขาดทุน รองลงมาเป็นหัวข้อ ระบบรายรับ – รายจ่าย และระบบสินค้าคงเหลือ ด้านการจัดการ ต้องการอบรมหัวข้อ การวิเคราะห์ SWOT ระบบการจัดการ รองลงมาคือ การเขียนแผนธุรกิจ และเทคนิคการเจรจาต่อรอง ด้านแนวทางการร่วมมือระหว่างธุรกิจขนาดย่อมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการอยากให้มีมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมหรือหน่วยงานของภาครัฐไปพบปะกับผู้ประกอบการบ้าง เพื่อจะได้สร้างแนวทางการร่วมมือซึ่งกันและกัน และจากการวิจัยครั้งนี้มีสถานประกอบการหลายแห่งยินดีรับนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเข้าไปฝึกงานและให้นักศึกษาเข้าศึกษาดูงานสถานที่ผลิต

รูปที่ 2 สัมภาษณ์ธุรกิจการผลิตซิงแซ่อีมอบและมะพร้าว ส่งขายต่างประเทศหลายประเทศ

4. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้พบว่าธุรกิจขนาดย่อมประเภทอุตสาหกรรมการผลิตอาหารในจังหวัดนครปฐมมีรูปแบบการบริหารงานแบบเจ้าของคนเดียว มีระบบการบริหารจัดการที่ดีเหมาะกับรูปแบบการดำเนิน

กิจการ ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินกิจการเพราะเจ้าของกิจการจะดำเนินกิจการแบบพอเพียงตามกำลังที่จะสามารถทำการผลิตได้ และเป็นช่วงที่สภาวะเศรษฐกิจไม่ดี จึงทำให้ธุรกิจขนาดย่อมไม่กล้ากู้ยืมเงินมาเพื่อขยายกิจการ หรือเพิ่มกำลังการผลิต เพราะไม่ยอมมีหนี้สิน จึงผลิตตามกำลังที่มีอยู่จึงทำให้ธุรกิจขนาดย่อมสามารถดำเนินกิจการได้

รูปที่ 3 สัมภาษณ์ผู้ประกอบการผลิตกระเจี๊ยบกรอบ

ส่วนแนวทางการร่วมมือระหว่างธุรกิจขนาดย่อมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการอยากให้มีมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมหรือหน่วยงานของภาครัฐไปพบปะกับผู้ประกอบการบ้าง เพื่อจะได้สร้างแนวทางการร่วมมือซึ่งกันและกัน สถานประกอบการยินดีให้ความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมหลายด้าน เช่น รับนักศึกษาเข้าฝึกงานและยินดีให้นักศึกษาเข้าศึกษาดูงาน เป็นวิทยากรบรรยายให้นักศึกษาฟัง เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

1. การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตกว้างไปไม่ได้ระบุพื้นที่ตามเกณฑ์ที่ สกว.กำหนด การใช้พื้นที่ทั้งจังหวัดจึงทำให้เป็นปัญหาและอุปสรรคในการเก็บข้อมูล แต่ถ้ามีเวลามากกว่านี้ก็สามารทำได้
2. การติดต่อประสานงานกับกลุ่มประชากรที่ขอเข้าสัมภาษณ์ค่อนข้างยาก เนื่องจากเป็นผู้ประกอบการต้องมีการผลิตและขายทุกวัน ไม่เหมือนการทำวิจัยเชิงปริมาณ

3. การกำหนดนักศึกษาเป็นชั้นปีที่ 4 ไม่เอื้ออำนวยต่อการทำวิจัย เพราะนักศึกษาต้องไปฝึกงานหลังจากฝึกงานเสร็จนักศึกษาก็ไปทำงาน จึงทำให้มีปัญหาในการเก็บข้อมูล ถ้าเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 - 3 ก็จะได้เพราะเป็นการฝึกให้นักศึกษาทำวิจัยก่อนออกฝึกประสบการณ์ด้วย

4. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมหรือหน่วยงานของรัฐควรออกไปพบพูดคุยกับผู้ประกอบการในบริเวณใกล้เคียงบ้างเพื่อจะได้รับทราบข้อมูลข่าวสารและสร้างความร่วมมือซึ่งกันและกัน

5. หน่วยงานของภาครัฐและมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมควรให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการขนาดย่อมอย่างจริงจัง เพื่อให้ธุรกิจขนาดย่อมสามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างต่อเนื่องและสามารถเอาตัวรอดได้ไม่ว่าจะอยู่ในภาวะเศรษฐกิจแบบใดก็ตาม โดยไม่มีการปิดกิจการลงและเพื่อส่งเสริมให้มีการจ้างงานและประชาชนมีรายได้ด้วย

5. กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนวิจัยในโครงการความร่วมมือระหว่าง มรภ. – สกว. ภายใต้โครงการ “โครงการวิจัยร่วมกับการเรียนการสอนบูรณาการศาสตร์เพื่อเรียนรู้การพัฒนาพื้นที่สำหรับนักศึกษาปริญญาตรีและปริญญาโท (Area Based Collaborative Research for Undergraduate and Master Students(ABC-PUS/MAG)) ประจำปี 2551”

6. เอกสารอ้างอิง

[1]สำนักบริการข้อมูลธุรกิจ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า
ณ วันที่ 30 กรกฎาคม 2548.

[2] สุกุล สุรมาศ ที่ปรึกษา SMEs ฝ่ายประสานและ
บริการ SMEs สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาด
กลางและ ขนาดย่อม (สสว.) [24-4-2008]

http://www.businesssthai.co.th/content.php?data=413712_Smart%20SMEs

[3] ประกาศกฎกระทรวง กระทรวงอุตสาหกรรม, 2545.